

REFERAT

Møte:

Beredskapsutvalget for reindrift – referat fra møte 15.01.2026
15. januar 2026

Dato:

Møteleder:

Christian Brun-Jenssen

Referent:

Christian Brun-Jenssen

Til stede:

Fra Beredskapsutvalget

Stig Lifjell (reindriftsrepresentant)

Per Thomas Kuhmunen (reindriftsrepresentant)

Jan Edvard Pavall (reindriftsrepresentant)

Therese Berger (Mattilsynet)

Christian Brun-Jenssen (Statsforvalteren i Nordland)

Fra Statsforvalteren i Nordland

Inge S. Ingvaldsen

Meldt fravær:

Eva-Stina Andersson (reindriftsrepresentant)

Referat fra forvintermøte

1. Innledning

Det ble ønsket velkommen. Stig og Per Thomas er reoppnevnt for fire nye år av Nordland reindriftssamer, og Beredskapsutvalget er igjen fulltallig. De øvrige medlemmene ble valgt i november 2022 (Eva-Stina) og februar 2025 (Jan Edvard). Dette betyr at Eva Stinas periode går ut til høsten. Statsforvalteren kontakter Nordland reindriftssamer etter vinteren for reoppnevning eller oppnevning av ny representant.

2. Status beiteforhold

Beiteforholdene i Nordland reinbeiteområde ble diskutert. Inntrykket er at de fleste distriktene har brukbare vinterbeiter, og at det ikke er meldt om beitekrise så langt. For de fleste distriktene førte mildværet i mellomjula til en viss bedring, mens det for Saltfjellet og Ildgruben ble forverret. Ildgruben sier beitene er dårlige, og om det kommer et litt kraftig mildvær vil det trolig låse det aller meste av beitene. For Saltfjellet er beitene begrenset på grunn av mildvær etterfulgt av sterk kulde og hard vind etter nyttår. Det er områder med gode beiter, spesielt i skogkanten/bjørkeskogen og i nordvendte områder, men det kan være langt mellom. Reinen får ikke tilstrekkelig beitero til å utnytte disse områdene.

Duokta reinbeitedistrikt har satt det meste av reinen i gjerdet og fôrer. Dette er en del av forberedelsene til å flytte forbi Salten trafo og inn i Storskogområdet. Denne flyttleia har vært stengt i mange år og distriktet ikke kunnet bruke dette området. Det er nå gjort tilpasninger forbi trafostasjonen som skal legge til rette for passering.

3. Rutiner for arbeidet til beredskapsutvalget

Utvalget har tidligere gått gjennom rutineene, og det ble derfor kun tatt en overfladisk gjennomgang i år. Beredskapsutvalget skal være en faglig ressurs som bidrar til å forebygge og håndtere beitekriser. Beredskapsutvalget skal også ha oversikt over forhold som berører reinens helse og velferd.

Beredskapsutvalget har bistått i beitekriser nesten årlig siden 2020, og har godt innarbeidede rutiner for arbeidet. Dersom det kommer melding om beitekriser denne vinteren, vil vi håndtere det som vi har gjort tidligere, og dra på befarings så raskt som mulig etter vi har fått henvendelser.

4. Nye regler for tilskudd til og bruk av beredskapsfondet og ekstraordinært tilskudd

Som følge av reindriftsavtalen 2025/2026 er det gjort endringer i «Forskrift om tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag» som påvirker reinbeitedistriktenes arbeid med beredskap og beitekrise. Fra inneværende år får distriktene et tilskudd til eget beredskapsfond på 45 kr pr rein. Tilskuddet er basert på reintallet 31. mars. Tilskuddet innvilges inntil distriktet selv kan håndtere en beitekrise på 90 dager (beregnet til 3 kr pr rein per dag).

Dette er en del av strategien for å gjøre distriktene mer robuste til å håndtere beitekriser selv. Fra i år kan distriktene få ekstraordinært tilskudd først når det har gått 30 dager.

Det er ikke gjort endringer som påvirker beredskapsutvalgets arbeid. Definisjonen av beitekrise er den samme, og vilkårene for å ta i bruk eget fond er de samme. Beredskapsfondet og eventuelt ekstraordinært tilskudd kan også brukes til det samme som tidligere.

5. App for bruk under beitebefaringer

Landbruksdirektoratet har ledet arbeidet utviklet med å utvikle en feltapp til beredskapsutvalgene. Formålet er å effektivisere arbeidet og gjøre innsamling av data og forvaltning mer forutsigbart og likt mellom de ulike reinbeiteområdene. Per Thomas og Christian har deltatt i ei brukergruppe som har kommet med råd og testet underveis. Appen var ferdig og klar til bruk 15. desember 2025.

Appen skal primært brukes til beitekriser, men kan også brukes til andre hendelser som skredulykker, drukning, tørke osv. Appen består av en feltapp til telefonen og en innsynsløsning for PC. I innsynsløsningen opprettes befaringer og data legges inn i forkant, også brukes feltappen under befaringsen. Den har funksjoner for å brukes både on- og offline. I felt registreres sporlogg, befaringspunkter med bilder og relevant informasjon og flokkregistreringer. Befaringsrapporter lages i innsynsløsningen.

Medlemmene forventer at dette vil effektivisere arbeidet. Vi tar en grundigere innføring i appen når vi kommer i felt. Statsforvalterens representant vil ta hovedansvaret under befaringer, men det er ønskelig at også andre utvalgsmedlemmer har appen i tilfelle det skulle oppstå trøbbel.

Alle medlemmene i beredskapsutvalget er meldt inn som brukere og vil motta epost fra Landbruksdirektoratet med mer informasjon når det er klart for registrering.

6. Eventuelt

Rovilttap: Under gjennomgang av rutineene for beredskapsutvalgets arbeid, ble det diskutert litt rundt «andre forhold som påvirker reinens helse og velferd». Stig fortalte om manglende beitero og store tap på grunn av jerv i Ildgruben. På vinterbeitene ser det ut som distriktet har flyttet rein, men der den i virkeligheten er jaget av jerv. Distriktet forteller at de på høsten har 40 prosent kalv igjen som skal fordeles på avl og slakt, noe som gir liten lønnsomhet. Også Jan Edvard fortalte om store

utfordringer med rovvilt, spesielt gaupe, som jager og tar rein. Også der var kalveprosenten rundt 40 sist høst. Også Per Thomas/Saltfjellet reinbeitedistrikt opplever det samme. For hans del var kalveprosenten 37,8 sist høst, noen som er veldig lavt. Reindriftsrepresentantene erfarer at det er tilfellet også for de fleste andre distriktene i Nordland. Dette finner vi også igjen i den pågående reintellinga i Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt, der kalveprosenten er 40 når tellinga nærmer seg slutten.

I ressursregnskapet for reindriftnæringen kan offisielle tall fra reindriften hentes ut. Det foreligger enda ikke tall for reindriftsåret 2025/2026, men tall fra tidligere år viser at de majoriteten av distriktene har en kalveprosent mellom 30 og 40 de siste tre år. Beredskapsutvalget er bekymret for denne situasjonen, både med tanke på reinens velferd og reineiernes hverdag i form av grunnlag til å kunne drive reindrift, økonomi og psykisk helse.

Jan Edvard fortalte at Duokta reinbeitedistrikt samarbeider med Nordlandsforskning/Camilla Risvoll om å utvikle en app som skal gi bedre oversikt over rovvilttapene. Hver simle med kalv registreres etter kalving. Hver gang simla blir sett gjennom sesongen registreres status i appen, også om kalven er tapt eller ikke. For distriktet samlet vil dette gi mye informasjon om tapene og dokumentere både hvor og når det skjer. Distriktet har gjort dette manuelt i flere år, men med gjennom dette blir det satt mer i system.